

КАМІТЭТ, ЯКІ НІКОЛІ НЕ ПАБУДУЕ А.Р.

Прыстойнага плана па выхадзе краіны з крызісу ва ўлады
няма і, мяркуючы па ўсім, ніколі не будзе

Як на днях паведаміў **старшыня Федэрацыі хакею РБ і па сумяшчальніцтве міністр унутраных спраў Уладзімір Навумаў**, у сталіцы ў гэтым годзе пачнецца будаўніцтва новага льядовага палаца. Трыбуны чарговай льядовай арэны будуць умяшчаць аж 7,7 тысячы глядачоў, а ўзвядуць яе “ў самыя кароткія тэрміны” з разлікам на правядзенне ў краіне ў 2014 годзе чэмпіяната свету па хакеі.

Сотні тысяч беларусаў не могуць купіць валюту ў абменніках. Цэны на асобныя харчовыя (!!!) тавары падскочылі на 40-50 адсоткаў, не гаворачы пра прамысловыя. Шматлікія прадпрыемствы прыпыняюць вытворчасць і адпраўляюць сваіх супрацоўнікаў у адпачынку, якія не аплачваюцца. А дзяржава плануе без праблем выдзеліць некалькі дзесяткаў мільёнаў долараў на чарговы льядовы палац.

Чэмпіянат свету 2014 года нашай уладзе вельмі карціць правесці ў сваёй краіне, а вось як без вялікіх страт і непараўных наступстваў пражыць 2009 і 2010 гады — самыя цяжкія па прагнозах шматлікіх аналітыкаў — пакуль нашы “вярхі” не ведаюць. І, што самае сумнае, пэўна, не хочуць ведаць.

Старшыня Беларускага Кангрэса дэмакратычных прафсаюзаў (БКДП) Аляксандр Ярашук нядаўна публічна выступіў з ініцыятывай неадкладна стварыць Антыкрызісны камітэт ці аднайменную групу, у якую ён прапануе

прыцягнуць “інтэлектуальны патэнцыял дзеючых практыкаў і экспертаў-эканамістаў, у тым ліку і незалежных”.

На думку Ярашука, пакуль з

боку ўлад адзначаецца жаданне абмежавацца паўмерамі, што праяўляюцца ў прыцягненні крэдытных рэсурсаў і ў наяўнасці цэлых “стосаў” заяў,

якія супакойваюць насельніцтва, раз’юшанае навагоднімі “падарункамі” ад Нацбанка.

Між тым, як распавёў “Тут і цяпер” Аляксандр Ярашук, у нас ёсць унікальны шанс выйсці з крызісу моцнай і вельмі цікавай краінай:

— Уінстан Чэрчіль у свой час сказаў, што “любы крызіс нясе не толькі негатывы, але і новыя магчымасці”. У цяперашняй уладзе ёсць магчымасці кансалідаваць беларускае грамадства, падаць руку апазіцыі, яе лепшым інтэлектуальным сілам і такім чынам разам пераадолець гэтую навалу. Апошняя павінна, па вялікім рахунку, нас усіх аб’яднаць.

Уладападобную ідэю традыцыйна ўспрыняла па-свойму. Быў складзены праект плана дзеянняў па развіцці краінавага маркетынгу Беларусі, які павінен быць распрацаваны да 1 лютага (?????) гэтага года. У склад міжведамаснай працоўнай групы сярод іншых увайшлі і прадстаўнікі сацыялагічнай лабораторыі “Новак”, а таксама аналітычнага цэнтра “Стратэгія”.

Да кіраўніка “Новака” Андрэя Вардамацкага, вядомага беларускага сацыёлага ва Украіне, нам не ўдалося датыэлефанавацца, каб той патлумачыў свой удзел у згаданай групе. А вось кіраўнік “Стратэгіі” **Леанід Заіка** даў нашаму выданню эксклюзіўны каментарый на вышэй абзначаную тэму:

Колькі будаўнікоў і прадстаўнікоў іншых спецыяльнасцяў застануцца без працы ў гэтым годзе, пакуль залежыць ад улады.

Фото: photo.bymedia.net.

Заканчэнне на стар.3

ЦІ НЕ БАІЦЕСЯ ВЫ Ё СУВЯЗІ З КРЫЗІСАМ СТРАЦІЦЬ ПРАЦУ?

**ЗМІЦЕР СІДАРОВІЧ, ІНЖЫНЕР ДЗЯРЖАЎНАЙ БУДАЎНІЧАЙ АРГАНІЗАЦЫІ, БАРД:
“КРЫЗІС ВЕЛЬМІ ЁМОЎНЫ”.**

— Калі крызіс прыйдзе, дык праз неплацяжы. Але пакуль та-кога не назіраецца. Таму песімізм на гэтую тэму я не падтрымліваю. Мне здаецца, крызіс вельмі ёмоўны. У нашай будаўнічай арганізацыі работа ёсць. Ёсць і адпаведныя дамовы.

**ПЁТР ЛУКАШУК, БАНКАЎСКІ СЛУЖАЧЫ:
“ГАЛОЎНАЯ БЯДА — ВАЛЮТНЫЯ КРЭДЫТЫ”.**

— Мяне не палохае магчымасць страціць працоўнае месца, бо для фінансавых работнікаў, я думаю, работа знойдзецца заўсёды. А вось праблемы з выплатай валютных крэдытаў могуць узнікнуць вельмі сур’ёзныя. Калі яшчэ пры гэтым улічыць будучую дэвальвацыю...

**ЛЕРА СОМ, НАСТАЎНІЦА, ПАЭТКА:
“ДЛЯ НАСТАЎНІКАЎ БЯДА — НЕ КРЫЗІС, А ШКОЛЬНАЯ
РЭФОРМА”.**

— Мы баімся не столькі крызісу, колькі дурной школьнай рэформы. Абсалютна не прадуманай і не пралічанай. Я і мае калегі баімся страціць працу менавіта таму, што многіх могуць скараціць з-за гэтай рэформы.

**ВІКТАР МЕЛЬНІКАЎ, ПРАДПРЫМАЛЬНІК (РАМОНТ МЭБЛІ):
“ДЛЯ РАМОНТНІКАЎ АПОШНІЯ ПАДЗЕІ —
ЯК МАННА НЯБЕСНАЯ”.**

— Я, наадварот, спадзяюся на гэты крызіс. Бо людзі, па ідэі, будуць не столькі набываць новыя канапы і ложка, а “перацягваць” старыя. Таму ўсе, хто працуе са старызнай, ці то аўтарамонтнікі, ці то “починяльшчыкі” прымусяць, павінны сёння радавацца.

**АДАМ ГЛОБУС, ПАЭТ, МАСТАК, ВЫДАВЕЦ:
“МАСТАК НЕ СЫХОДЗІЦЬ НА
ПЕНСІЮ НІКОЛІ”.**

— Калі я быў малады і выбіраў сабе занятак, якім буду займацца ўсё жыццё, то бачыў, як рама сыходзяць артысты балета, як хутка страчваюць працу спартсмены, як людзей выкідаюць з заводаў у 60 гадоў. Нягледзячы на тое, што некаторыя з іх могуць працаваць...

Таму я выбраў працу мастака. Мастак не сыходзіць на пенсію ніколі. Праўда, у яго няма выхадных, свят. Ён працуе заўсёды. І я стаў мастаком, каб сваю працу не страціць ніколі. А як выдавец я буду дзейнічаць па абставінах. Колькі рынак будзе патрабаваць кніжак, столькі мы і будзем рабіць. Калі ён будзе адну кніжку патрабаваць, значыць будзем выдаваць адну кніжку. Магу сказаць, што калі ў кнігарні застанецца нават адна кніга, то яна будзе маёй. Тым больш што я гэта правяраў. У вялікай кнігарні віленскага “Акропаліса” засталася адна руска-

моўная кніжка — “Всемирная история” пад рэдакцыяй братоў Адамчыкаў.

**ВАСІЛЬ ЗЛОТНІКАЎ, ПРАДПРЫМАЛЬНІК:
“БАЯЦЦА ВАРТА ТОЛЬКІ СМЕРЦІ”.**

— Як кажуць, непараўнае толькі смерць. А ўсё астатняе... Ну што ж, прыпомнім 90-я гады. Жылі ж мы неяк на 200 долараў у месяц. А камусьці, магчыма, прыйдзецца ўзгадаць, як жылі на 50. Гэта, вядома, нелёгка, калі прывык жыць на 1000. Ды яшчэ пару крэдытаў узяць... Але ж прыгадайце лёс алігарха Вінаградова, гаспадара некалі магутнага “Інкам-банка”. Ён нядаўна памёр ва ўзросце пяцідзесяці гадоў у аднапакаёўцы на ўскраіне Масквы. Усімі забыты, хворы і бедны. Жыццё, яно, як вядома, паласатае. І трэба быць гатовым да ўсяго.

**ЗМІЦЕР ДАЙНЕКА,
НАМЕСНІК ДЫРЭКТАРА КАМПАНІІ “БЕЛПІ”:
“КРЫЗІС ТОЛЬКІ СПРЫЯЕ З’ЯЎЛЕННЮ НОВЫХ ІДЭЙ”.**

— Мы не баімся нічога і аптымістычна глядзім у будучыню. Спадзяёмся, што будзе лепш, чым было. Чым заканчваецца кожны крызіс? Уздымам. Некалі і ў нас ён адбудзецца. Мы працуем творча. У дадатак да “Крамбамбулі рыцарскай”, “Палляўнічай” і “Вогненнай” ужо з’явілася “Панская крамбамбуля”. Гэта аўтэнтчны напой, які найбольш адпавядае рэальнай крамбамбулі. Ёсць яшчэ “Шчодрая крамбамбуля” на кедровых арэхах. А да Дня святога Валянціна мы плануем зрабіць “Крамбамбулю раскошную”. Так што ідэй у нас шмат!

**ІНЕСА МЯСНІКАВА, БУХГАЛТАР ГАНДЛЁВАЙ ФІРМЫ:
“ХТО ГАТОВЫ ПРАЦАВАЦЬ, ТАМУ НЕ СТРАШНА”.**

— А хто зараз не баіцца крызісу, скажыце, калі ласка? Канечне, баюся. Заробак нам ужо на 20 працэнтаў знізілі. Аб’ёмы продаж значна паменшыліся. Але нават калі мы збанкрутуем, я паміраць не збіраюся. Працу знайду ўсё роўна. Хто хоча працаваць, без работы не застанецца. Спатрэбіцца, пайду і вуліцу месці.

КАМІТЭТ, ЯКІ НІКОЛІ НЕ ПАБУДУЕ А.Р.

Заканчэнне.

Пачатак на стар. 1

— Адразу скажу, што я эканаміст, а не маркетолог. Ад нашага цэнтра ў рабоце названай групы павінен удзельнічаць Яраслаў Раманчук. Але і ён агаворвае свой удзел шматлікімі сур'ёзнымі перадумовамі.

А план па краінавым маркетынгу складалі не эканамісты. І ўвогуле ён будзеца на пустым месцы. Не гэтым зараз павінна займацца наша краіна.

На думку вядомага эканаміста, цяпер было б вельмі дарэчы стварыць Антыкрызісны камітэт:

— Я нават прапанаваў бы зрабіць два такія камітэты. Адзін — па грашовай альбо манетарнай палітыцы, другі — па бюджэтай палітыцы. Прычым уключыў бы туды не толькі айчынных незалежных прасунутых эканамістаў, але і замежных. Такіх, як, напрыклад, былы дарадца расійскага прэзідэнта па эканоміцы Андрэй Іларыёнаў ці Марэк Дамброўскі, член антыкрызіснага польскага ўрада Лешэка Бальцаровіча на пачатку 90-х гадоў мінулага стагоддзя.

Для арганізацыі такіх камітэтаў патрэбны толькі палітычная воля ўлады ды невялічкія грошы — дзесьці кошт аднаго “Майбаха”, які можна рэквізаваць у “жулікаватага” бізнесоўца (жарт).

Сітуацыя складаецца без лішніх жартачак такім чынам, што без падобных камітэтаў нам усё цяжэй будзе абыходзіцца.

Беларускі ўрад зараз знаходзіцца ў стане глыбокай разгубленасці. Не здолелі нават як след правесці ўжо сумна вядомую дэвальвацыю. Можна было хаця б некалькі ме-

Леанід Заіка верыць толькі ў сумесныя намаганні па пераадоленню крызіса.

сяцаў 2009 года пачакаць, каб насельніцтва так не рванула за валютай. Усе ж выдатна ведаюць, што на пачатку новага года нашым людзям трэба адпачыць ад любых катаклізмаў. А тут яго фактычна разбудзілі і раз'юшылі.

Цяпер урад баіцца вырашаць любыя больш-менш сур'ёзныя пытанні. У вялікіх дзяржаўных чыноў паралізавана воля. Ды і штаны іх, вобразна кажучы, занадта працёрліся. Надыйшоў час саступаць маладым і здольным знаходзіць выйсце з самай цяжкай сітуацыі.

Нацыянальны банк таксама значна страціў уласную самастойнасць. З гэтай гвалтоўнай дэвальвацыяй на яго проста “наехалі” і прымусілі правесці яе насуперак усім эканамічным законам.

У сённяшняй сітуацыі выйграў толькі адзін бок — экспарцёры, якія захацелі есці бутэрброды з ікрой. І з дапамогай лабісцкай палітыкі гэтыя бутэрброды яны атрымалі. Астатнім дасталіся ледзь не аднамомантная інфляцыя мінімум як у 25 адсоткаў і бутэрброды, не заўсёды нават і з маслам.

Цяпер, як лічыць Заіка, ёсць

толькі два варыянты развіцця падзей:

- альбо ўлада адважваецца на шырокі дыялог з грамадствам і асабліва яго найбольш адукаванай і падрыхтаванай да крызісных з'яў часткай,

- альбо спрацоўвае эффект даміно. Пасля абясцэньвання грашовых укладаў насельніцтва і павышэння цэн на прамысловыя і харчовыя тавары краіну пагражаюць беспрацоўе, закрыццё прадпрыемстваў і г.д.

Праўда, для пачатку нашым людзям трэба ўсё ж такія шчыра патлумачыць, чаму ў “дрэннай і слабай амерыканскай эканоміцы” долар ледзь не з кожным днём мацнее, а ў “беларускай моцнай унікальнай эканоміцы” нацыянальная грашовая адзінка пачала хутка слабеець.

У сувязі з усім вышэйсказаным застаецца адзінае пытанне: ці пагадзіцца ўлада наладзіць такі паўнаўтасны дыялог з беларускім грамадствам, ці пойдзе на стварэнне Антыкрызіснага камітэта, ці захоча НА САМАЙ СПРАВЕ прыцягнуць да кіравання краінай у сённяшніх вельмі няпростых умовах незалежных эканамістаў і экспертаў?

Палітолаг Генадзь Лойка лічыць, што на такі варыянт развіцця падзей спадзеву няшмат:

— Для гэтага дыялога ўладзе неабходна ў тэрміновым парадку перавыхаваць сябе, адмовіцца ад “усемагутнага” я. Нават у публічным звароце да беларускага электарату Аляксандр Лукашэнка робіць упор на сваё меркаванне па тым ці іншым пытанні. “Я б не рэкамендаваў бегчы і скупляць тавары”, “Я б не раіў здымаць грошы з банкаўскіх рахункаў”.

Але мы ўсе выдатна помнім, да чаго прывялі яго нядаўнія асабістыя абяцанні не дэвальваваць беларускі рубель у бліжэйшай будучыні.

Да таго ж спробы наладзіць паўнаўтасны дыялог з апазіцыяй ужо былі. Пад эгідай АБСЕ некалькі гадоў таму ўлады і апазіцыя паспрабавалі звярнуць нейкі калегіяльны дарадчы орган. Скончылася ўсё вялікім пшыкам.

Цяпер наш лідэр падчас аднаго і таго ж (!!!) спічу абвясчае пра заяўляльны прынцып распачынення сваёй справы для ініцыятыўных грамадзян, а потым адразу ж папярэджвае іх аб крымінальнай адказнасці ў выпадку невыканання пэўных умоў гаспадарання!

“Зверху” шмат загаварылі пра своеасаблівую “новую эканамічную палітыку”, якая заключаецца ў шматлікіх вольнасцях для прадпрыемальнікаў. І тут жа намеснік міністра эканомікі Уладзімір Адашкевіч публічна заяўляе, “што мы іх (прадпрыемальнікаў – В.А.) прымусім адкруціць цэны назад, калі для іх павышэння не было аб'ектыўных падстаў”.

Другі высокі службоўца — старшыня Нацыянальнага банка Пётр Пракаповіч — прызнаўся, што “на руках у насельніцтва можа знаходзіцца ад 2 да 20 млрд даляраў у розных валютах”. І, маўляў, навошта іх захоўваць “у панчохах”, калі можна занесці ў банкі і атрымаць шалёны прыбытак.

На гэтых “угаворваннях” антыкрызісныя захады і праграмы пакуль у асноўным і заканчаюцца.

Беларусы ж цяпер больш шалеюць ад грашовай палітыкі таго ж Нацбанка і ўрада ў цэлым.

ВІКТАР АЛЯХНОВІЧ.

У МАГІЛЁВЕ НА МЕСЦЫ КАСЦЁЛА
З'ЯВІЦЦА БІЗНЕС-ЦЭНТР?

У Магілёве на месцы езуіцкага касцёла святога Францыска Ксаверыя, які знеслі ў 1950-я гады, можа з'явіцца бізнес-цэнтр. Пабудова яго плануе кампанія “Будпраектінвест”.

Праект цэнтра ўжо змешчаны на сайце кампаніі. Будынак, які па структуры вельмі

нагадвае касцёл, прапаноўваюць пабудаваць на тэатральнай плошчы горада акурат там, дзе раней стаяў езуіцкі касцёл.

Гэта пакуль толькі праект, але многія пабудовы кампаніі “Будпраектінвест” сёння ёсць у Магілёве. Напрыклад, рэстаўраваны чыгуначны вакзал.

Прыблізна такі бізнес-цэнтр можа з'явіцца на месце езуіцкага касцёла.

БЕЛАРУСАЎ “АБУЛІ” ДВОЙЧЫ

Дэвальвацыя была толькі першай часткай плана ўлад па рабаванні насельніцтва.

Пасля гэтага кіраўніцтва краіны наўмысна вытрымала паўзу, каб стварыць ажыятаж у крамах. Усю восень і пачатак зімы Аляксандр Лукашэнка і старшыня Нацбанка Пётр Пракаповіч пераконвалі насельніцтва ў тым, што беларускі рубель – ці не самыя стабільныя грошы ў свеце. Яны раілі захоўваць свае зберажэнні ў нацыянальнай валюце і абвязкова ў банках. Маўляў, там можна атрымліваць надта выгадныя адсоткі — 12-14%.

Калі ж беларусы ачунылі пасля святкавання і даведліся, што даляр каштуе ўжо не 2200, а 2650 рублёў, то перажылі шок. Нацыянальная валюта патаннела на 20%, і таму адсоткі, што налічваліся на рублёвыя ўклады ў банках, адразу падаліся не плюсам, а мінусам.

Безумоўна, рэзкая дэвальвацыя стварыла панічныя чуткі. Хутка распаўсюджваліся звесткі аб тым, што неўзабаве даляр будзе каштаваць 3500-4000 беларускіх рублёў. Да гэтага дадаваліся версіі наконт таго, што, магчыма, адбудзецца дэнамінацыя ці нават наогул адмаўленне ад уласнай валюты і пераход на расейскі рубель.

Цікава, што ў гэты момант ні Аляксандр Лукашэнка, ні Пётр Пракаповіч, ні хто іншы з кіраўніцтва краіны не супакоілі суайчыннікаў, не гарантавалі, што іншых “землятрусаў” у бліжэйшы час не здарыцца. Усе высокапастаўленыя асобы вытрымлівалі гамлетаўскую паўзу. І вось чаму.

Адным са спосабаў хоць неяк выратаваць свае зберажэнні шмат хто палічыў маг-

чымасць зрабіць пакупкі па старых цэнах. Натопы людзей пачалі штурмаваць гіпермаркеты і меншыя крамы, спускаючы паліцы. Найперш бралі імпортныя тавары, але прадукцыя айчынных вытворцаў таксама разыходзілася някеспска. У прыватнасці, генеральны дырэктар “Гарызонта” Юрый Прэдка ў інтэрв’ю “Советской Белоруссии” з задавальненнем адзначыў, што за першыя тры дні была выканана паўмесячная норма продажу. Гэта тычылася і шэрага беларускіх тавараў.

Натуральна, што тэлевізары і пральныя машыны — не самы лепшы спосаб захаваць зберажэнні, бо калі што, прадцаў іх па магазінных цэнах будзе складана. Таму большасць тых, хто меў на руках беларускія рублі, рванула ў абменнікі, каб набыць замежную валюту. Аднак там іх чакала расчараванне: нягледзячы на павышэнне курсу, даляры і еўра ў гэтыя дні былі ў вялікім дэфіцыце. Хутчэй за ўсё, ён быў створаны штучна — зноў жа, каб скіраваць людзей у крамы.

І толькі калі ажыятаж скон-

Ніхто не ведае цяпер, ці правільна зрабілі беларусы, пакінуўшы паліцы шматлікіх крамаў пустымі

Фото: photo.bymedia.net.

чыўся (разам з грашыма), Лукашэнка з Пракаповічам пачалі супакойваць народ.

— Усе пытаюцца, як будзе далей, — заявіў Лукашэнка 9 студзеня. — Далей будзе нармальна. Бегчы ў абменнікі не трэба. Не вядома яшчэ, што будзе з далярам ды еўра. Калі хто жадае ўкласці свае грошы ў тавары — гэта правільна. Але купляць тры, пяць, дзесяць тэлевізараў альбо лядоўняў з разлікам на тое, што гэта добрае ўкладанне сродкаў, суцэльнае глупства, таму што цэны на тавары зніжаюцца. Грошы трэба трымаць у банках.

Апошнюю парадку мы ўжо чулі шматкроць, у тым ліку напярэдадні дэвальвацыі. Таму давер да яе ўжо, так бы мовіць, абмежаваны.

У выніку ж першай дэкады новага года істотна зменшы-

ліся: а) зберажэнні суайчыннікаў у даляравым эквіваленце; б) запасы гатовай прадукцыі айчынных прадпрыемстваў. Такім чынам, беларусаў “абулі” двойчы: спачатку праз рэзкую дэвальвацыю нацыянальнай валюты, а потым справакаваўшы на пакупкі, шмат з якіх былі не надта патрэбнымі.

Пра што можна казаць з упэўненасцю далей? Толькі пра адно: улада працягне хітраваць з людзьмі. Будучы і трэці, і чацвёрты, і пяты разы... Бо беларусы фактычна даруюць сваім кіраўнікам гэтае махлярства, а калі і стануць выказваць незадавальненне, то з большага на кухнях. Таму нішто і не перашкаджае чыноўнікам вырашаць эканамічныя праблемы, якія яны стварылі, за кошт насельніцтва.

ВАЛЯНЦІН СЫЧ

ЛЁС БЕЛАРУСКІХ ГАСТАРБАЙТЭРАЎ НА РАДЗІМЕ

Шмат нашых суайчыннікаў, якія працавалі на будоўлях у Расіі, звольнены па прычыне крызісу. На беларускіх прадпрыемствах іх чакаюць толькі ў траўні.

Паводле афіцыйных звестак, колькасць беспрацоўных нават паменшылася. Будаўнічыя прадпрыемствы Беларусі першыя і пакуль што адзіныя, хто адчуў на сабе вяртанне гастарбайтэраў з усходу. Старшыня аддзела кадрў мінскага будаўнічага ААТ «МабіД» Аляксандр Адзярыха гаворыць, што тэлефон з пачатку года

не змаўкае. Такого наплыву жадаючых працаваць ніколі не было. Але ўзяць кагосьці з іх на працу будзе магчымым не раней як у траўні, кажа спадар Адзярыха.

У аршанскі Будтрэст № 18 таксама пачалі звяртацца людзі, якім адмовілі ў працы на тэрыторыі Расіі. У асноўным гэта муляры ды цесляры.

— 3-за таго, што банкі ў Расіі перасталі выдаваць крэдыты на нерухомасць, грошай у будаўнічай галіне на ранейшую колькасць працаўнікоў зараз хапаць не будзе. Аднак колькасць вольных працоўных рук будзе толькі павялічвацца, — распавёў пра сітуацыю на Магілёўшчыне Рыгор Костусеў, які раней падпрацоўваў на піццёрскіх будоўлях.

ПАВАЛ ГІБА,
на матэрыялах
bulletinonline.org

МОЛАДЗЬ БНФ ЗАБІРАЮЦЬ У БОТЫ

Улады намагаюцца абезгаловіць моладзевы супраціў з дапамогай арміі

12 студзеня ў Беларусі пачалася адпраўка ў войска маладога папайнення, прызванага на тэрміновую службу ва Узброеныя Сілы (УС). Сярод 10 тысяч маладых людзей, якія да канца месяца раз'едацца ў вайсковыя часці па ўсёй краіне, магчыма, акажуцца і адны з лідэраў нацыянальнага моладзевага руху — Франак Вячорка і Іван Шыла.

Франак Вячорка і Іван Шыла цвёрда стаяць на сваёй пазіцыі

Фота Юліі Дарашкевіч

З улікам шэрага папярэдніх выпадкаў праваабаронцы заяўляюць, што "ў Беларусі адраджаецца практыка выкарыстання УС з мэтай ізаляцыі і аказання націску на грамадскіх і палітычных актывістаў".

Іх не запалохалі збіццём падчас вулічных акцый, бяс-концымі арыштамі, штрафамі і пераследам, выключэннем са школ і ВНУ. Улады вырашылі зламаць упартую моладзь (ся-род якой, мажліва, гадуецца будучы прэзідэнт новай Беларусі) прымусовай вайскавай службай.

ЗАМЕСТ ПРЫСЯГІ — "ЖЫВЕ БЕЛАРУСЬ!"

У студзені 2008-га сябра Партыі БНФ студэнта-выдатніка **Змітра Жалезнічэнка** за грамадска-палітычную дзейнасць адлічылі з трэцяга курса матфака Гомельскага дзяржуніверсітэта. У раён-ным судзе хлопец дабіўся ад-наўлення ў ВНУ, але ўжо праз чатыры дні быў адлічаны паў-торна. Не чакаючы судовых разбораў, прызыўная камісія адправіла ўчарашняга студэнта ў войска. Пратэстуючы суп-раць беззаконня, гамяльчук адмовіўся прымаць прысягу, выгукнуўшы замест яе "Жыве Беларусь!" Да таго ж Зміцер запатрабаваў, каб усе загады афіцэраў аддаваліся яго па-беларуску. "Калі ў кагосьці ёсць жаданне чуць каманды на беларускай мове, — няма праблем. Ён атрымае такія ўмовы службы. Проста ён адзі-ны, а дзеля яго аднаго няма сэн-су. Быў бы такіх хаця б узвод,

— без праблем", — апраўдваўся перад грамадскасцю міністр абароны Леанід Мальцаў.

Зміцер Жалезнічэнка служыць амаль год. Ад-мовіўшыся ад прысягі, ён вы-конвае самую чорную работу ў часці, але не капітуляваў. Прайшоўшы раённы, абласны і Вярхоўны суды, у лістападзе Зміцер перадаў прадстаўнікам Аб'яднаных дэмакратычных сіл скаргу ў Камітэт ААН.

ПРЫЗЫЎНЫ КАНВЕЕР

Летась была напоўніца апра-бавана схема, па якой мала-дых апазіцыянераў спачатку неабгрунтавана выключаюць з навучальнай установы, а потым "голяць у салдаты". Ад-ным перад самай адпраўкай перапісваюць і пераглядаюць раней вынесеныя медзаклю-чэнні. Іншым не даюць закон-ную адтэрміноўку для паступ-лення ў ВНУ. Гэтак у мінулы летні прызыў у войска трапілі старшыня моладзі БНФ Алесь Каліта, сябры арганізацыі Змі-цер Бяляеў, Юрась Дзешук і Фёдар Чаранкоў, а таксама актывіст руху "За Свабоду" Ві-таль Каратыш.

"[Мы] расцэньваем па-добныя дзеянні спецслужбай у дачыненні да моладзевых актывістаў як палітычна матываваны пераслед, вы-карыстанне Узброеных Сіл з мэтай барацьбы з інашадум-цамі ў краіне, — гаворацца ў адмысловай заяве Праваа-барончага цэнтру "Вясна". — Няма ніякіх падстаў давяра-ць дакладнасці і праўдзівасці медыцынскіх заключэнняў, якія выносяцца медыкамі пад

відавочным націскам спец-службай".

ЯК У ЧАСЫ "САЛІДАРНАСЦІ"

Сёлета ўлады заняліся адным з лідэраў «Маладога фронту» **Іванам Шылам** і старшынёй культурнай камісіі ПБНФ **Франакам Вячоркам**. Абодвум хлопцам не далі скончыць адукацыю.

Шылу выключылі з салігор-скай школы № 4 «за актыўную грамадскую дзейнасць» на-пярэдадні апошняга выпуск-нога іспыту. Хлопца падтры-мала палова настаўнікаў, а дырэктар Вольга Сянькова ў знак пратэсту наогул зволь-нілася са школы. Без атэста-та ён, натуральна, не здолеў паступіць у ВНУ. У лістападзе папярэдні медалад прызнаў юнака непрыдатным для тэр-міновай службы. Але 12 студ-зеня выніковая камісія, куды Івана даставілі пад міліцэй-скім канвеам, перавярнула ўсё дагары нагамі, паставіўшы пячатку "прыдатны".

"Я не хачу парушаць за-коны і не збіраўся пазбягаць службы, але я хачу, каб да мяне ставіліся, як і да астатніх прызыўнікоў, каб далі магчы-масць атрымаць адукацыю, — распавёў нашай газеце Іван Шыла. — Тут жа відавочны палітычны падтэкст. Ваенны камісар мне адразу прыгразіў: калі да 31 студзеня не пайду ў войска, ён перадасць маю справу ў пракуратуру за ўхі-ленне. Да таго ж — нонсенс! — у парушэнне працэдур прызыў-ная камісія прыняла рашэнне аб маёй прыдатнасці яшчэ да

таго, як свой прысуд вынесла медыцынская".

Франак Вячорка, студэнт-вы-датнік журфака БДУ, быў адліча-ны з трэцяга курса за "акадэ-мічную непаспяховасць" — 15 сутак арышту на Акрэсціна за акцыю падтрымкі сваіх паплеч-нікаў. Папярэдняя медкамісіяй актывіст быў прызнаны непры-датным і атрымаў адтэрміноўку да летняга прызыву. Аднак 8 студзеня міліцыянеры затры-малі яго ў прыватным доме ў Ракаве і сілком завезлі ў ваен-кават Савецкага раёна Мінска, адтуль — у Рэспубліканскі ва-енны шпіталь на прымусовае абследаванне.

"Відавочна, што ўсё адбы-ваецца паводле аднаго сцэна-рыя, — паведаміў "Тут і цяпер" Франак Вячорка. — Паводзіны дактароў у шпіталі паказ-ваюць, што ёсць устаноўка зверху "браць", і пад яе падга-няюцца ўсе дыягназы".

На маё пытанне, ці будзе ён аспрэчваць законнасць прызыву, малады палітык ска-заў, што "рыхтуе заяву ў суд, скаргу ваенкаму і прашэнне аб альтэрнатыўнай службе, якую нам гарантуе Канстыту-цыя". "20 гадоў таму, калі ка-муністычныя ўлады Польшчы распаўляліся з актывістамі апазіцыянай "Салідарнасці" прымусовай адпраўкай у вой-ска, адзін хлопец адмовіўся ад службы, адсядзеў у турме, але ў выніку там з'явіўся закон аб альтэрнатыўнай служ-бе. Усімі даступнымі мірнымі метадамі я гатовы адстой-ваць выкананне законаў і заха-ванне ўласных правоў", — ад-значыў Вячорка.

ЯЗЭП ШЧАБЛОЎСКИ

ЦІ АДБЯРУЦЬ ЛЕЦІШЧА Ў ЯРАСЛАВА ЕЎДАКІМАВА

Дом знакамітага беларускага артыста знаходзіцца ў сумна вядомым пасёлку “Крынічны”, што ў Ждановічах. Суседзі спевака — былыя і дзеючыя супрацоўнікі Міністэрства ўнутраных спраў Беларусі, якіх у лістападзе мінулага года Аляксандр Лукашэнка публічна абвінаваціў у захопе элітных участкаў.

Да 1 лютага гэтага года супрацоўнікі МУС павінны знесці свае маёнткі альбо, як напісана ў прэзідэнцкім пратаколе даручэнняў, перадаць іх пад дзіцячыя дамы.

Варта адзначыць, што летам 2007 года Камітэт дзяржкантролю ў гэтым жа самым абвінаваціў і Яраслава Еўдакімава: з вуснаў чыноўнікаў прагучала, што, маўляў, народны артыст Беларусі самавольна захапіў зямлю і лес недалёка ад Заслаўскага вадасховішча.

Улічваючы сур’ёзнасць абвінавачанняў, мы пастараліся даведацца: можа, спевака таксама прымусілі вызваліць лецішча пад дом для дзяцей-сірот?

З АРХІВАЎ ЯК УСЁ ПАЧЫНАЛАСЯ

Яраслаў Аляксандравіч не раз гаварыў, што загарадны дом прыносіць яму больш клопот і праблем, чым задавальнення і спакою.

“Будаваць сваю дачуя пачынаў на месцы двух сметнік, — распавядаў журналістам Еўдакімаў. — Наняў трактар, цэлы тыдзень смецце адтуль выкопвалі. А калі чысцютае месца абнёс сеткай, каб людзі,

што прыежджаюць адпачываць на Мінскае мора, перасталі засмечваць гэтую тэрыторыю, дык суседзі пачалі злавацца. А мы ж толькі хацелі экалогію і чысціню захаваць! Ну скажыце, што гэта за радасць — любавання сметнікам каля свайго дома? Карацей кажучы, акрамя мітусні дача мне нічога не прынесла”.

Калі Дзяржкантроль выступіў з гучнай заявай аб захопе зямлі, Еўдакімаў адразу прамовіў у адказ: “Ніякага самазахопу не было. Гэта хлусня. Калі скажуць знесці агароджу, я ўсё зраблю без пытанняў. Няхай, калі хочучь, там зноў сметнік арганізуюць. Мне лес не патрэбны. Я, наадварот, яго ўратаваў. Я ж не высек дрэвы, а захаваў тэрыторыю ад забруджвання”.

З таго часу ніякай інфармацыі аб тым, чым скончылася гэтая гісторыя, у прэсе не з’яўлялася. Таму мы і звярнуліся за каментарыем непасрэдна да самога артыста, які апошнім часам жыве ў Маскве.

З ПЕРШЫХ ВУСНАЎ “ДАЧА СТАІЦЬ, ЗЯМЛЮ НІХТО НЕ АДБІРАЕ...”

— Дзякуй Богу, усе прабле-

мы з лецішчам урэгуляваліся, — расказаў у эксклюзіўным інтэрв’ю інтэрнэт-выданню “Тут і цяпер” Яраслаў Еўдакімаў. — Мы былі вымушаны перанесці на некалькі метраў агароджу, якую проста разбурылі. Цяпер, здаецца, усё нармальна. Ніякіх прэтэнзій быццам бы няма. Дача стаіць, зямлю ніхто не адбірае. Хаця, магчыма, і адбярэ. У Беларусі ж усё можа здарыцца...

— **І таму Вы апошнім часам так рэдка прыежджаеце ў Мінск?**

— Сапраўды, я шмат часу праводжу ў Маскве: тут шмат працы. А дзе чалавек працуе, там і жыве. Зараз вось знаходжуся ва Украіне з канцэртамі.

— **Яраслаў Аляксандравіч, а ў Беларусі з выступленнямі Вас запрашаюць? Можа, на нейкіх прыватных карпаратывах спяваеце?**

— Па-першае, не запрашаюць. А па-другое, я і сам добра падумаў бы перш чым ехаць. Мне не вельмі падабаецца сітуацыя, што склалася ў краіне. Але ўсё ж такі збіраюся неўзабаве прыехаць у Мінск — трэба паглядзець, што на той жа дачы робіцца. Таму, як толькі крыху пацяплее, адразу прыеду.

— **Цікава, фінансавы крызіс на Вашых даходах неяк адбіўся?**

— Не. Усё нармальна. Працы шмат. У асабістым жыцці таксама нічога не змянілася: як было, так і ёсць. Дзяцей новых не нарадзілася...

АФІЦЫЙНА ПЫТАННЕ СПРЭЧНАЕ...

У рашэнні Мінаблвыканкама ад 11 верасня 2007 года № 1073 за подпісамі стар-

З АСАБІСТАЙ СПРАВЫ

Яраслаў Еўдакімаў нарадзіўся ў 1948 годзе ў турме ва Украіне. Яго бацькі — ахвяры пасляваенных рэпрэсій Лаўрэнція Беры. Дзяцінства Еўдакімава прайшло ў вёсцы ў Заходняй Украіне. Дзядуля спевака быў прафесійным кавалём.

Яраслаў Еўдакімаў тры гады служыў у будаўнічым атрадзе — быў ротным запявалам. Пасля арміі працаваў на шынным заводзе ў Днепрапятроўску. У гэтым горадзе ён пачаў спяваць у адным з рэстаранаў, пазнаёміўся са сваёй будучай жонкай Галінай, якая родам з Беларусі. Пазней разам з жонкай Еўдакімаў пераехаў у Мінск.

Спевака прынялі ў ансамбль песні і пляскай Беларускай ваеннай акругі. Ён пачаў браць урокі вакалу. А пасля аднаго з урадавых канцэртаў, на якім прысутнічаў першы сакратар ЦК кампартыі БССР Пётр Машэраў, артысту прысвоілі званне заслужанага артыста Беларусі.

Калі ў Беларусі да ўлады прыйшоў А.Лукашэнка, Еўдакімаў спачатку падтрымаў яго, аднак праз некалькі гадоў у адным са сваіх інтэрв’ю выказаў глыбокае расчараванне дзеяннямі беларускага кіраўніка. З тых часоў артыста перасталі запрашаць на розныя фестывалі і канцэрты з удзелам афіцыйных асоб. Ён вымушаны быў з’ехаць у Маскву.

Чатыры гады таму Еўдакімаў стаў заслужаным артыстам Расіі.

Яраслаў Еўдакімаў мае званне Народнага артыста Беларусі, але забараняе так сябе называць.

шыні аблвыканкама **Леаніда Крупца** і кіраўніка справам аблвыканкама **Алега Крупеніна** наконт лецішча Яраслава Еўдакімава напісана наступнае: “Пытанне аб законнасці прадастаўлення зямельнага ўчастка Еўдакімаву Я.А. (рашэнне Мінскага райвыканкама ад 21 жніўня 1997 года) мае спрэчны характар у сувязі з неадназначным прававым рэгуляваннем зямельных прававых адносін у 1997 годзе”.

ІГАР АНДРЭЎ,

спецыяльна для svobodaby.net

ДАРЭЧЫ

Праблемы з лецішчам былі не толькі ў Яраслава Еўдакімава, але і ў тэлезоркі Святланы Бароўскай, якая разам з мужам акцёрам Анатолем Кацянёвым пабудавала дом на беразе Вілейскага вадасховішча ў вёсцы Кучкі.

Як ужо паведамлялася ў прэсе, тэлеведучая набыла ўчастак, на якім было некалькі гаспадарчых пабудаванняў. На іх месцы Бароўская з мужам пабудавалі новыя дом, лазню і гараж, а пазней дабудавалі альтанку з каменным мурам, якая быццам бы абараняла бераг ад павадкавай вады. Калі чыноўнікі з Дзяржкантролю палічылі, што альтанка ўзведзена з парушэннямі прародаахоўнага заканадаўства і пастанавілі яе знесці. Святлана Бароўская па дапамозе звярнулася да кіраўніка дзяржавы. Цяпер праблемы з “альтанкай” Бароўскай не існуе...

Як вядома, ужыванне допінгу скажае спартыўныя вынікі і нярэдка наносіць непараўную шкоду здароўю атлетаў. Барацьба з допінгам трывае 40 гадоў. Напрыканцы мінулага стагоддзя створана Сусветнае антыдопінгавое агенцтва (WADA). Яго філіі працуюць у большасці краін, якія падпісалі Антыдопінгавы кодэкс, у тым ліку ў Беларусі.

Нацыянальнае антыдопінгавое агенцтва (НАДА) праводзіць пэўную прафілактыку, але пакуль яго магчымасці і ўплыў вельмі абмежаваныя.

ПАНУШАЛЬНІКІ АЛІМПІЙСКОЙ КЛЯТВЫ

Па колькасці допінгавых парушэнняў на Алімпійскіх гульнях беларусы знаходзяцца сярод лідэраў. Пачынаючы з 2000 года на трох летніх і адной зімняй алімпіядах хаця б адзін з нашых абавязкова завальваў допінг-тэст.

У Сіднеі-2000 на перадспарбортніцкім кантролі “засыпаўся” кідалынік молата з Наваполацка Вадзім Дзевятоўскі. Аналіз выявіў конскую дозу ўжытага спартсменам стымулятару. Беларус не дапусцілі да спаборніцтваў і выправдзілі даюў з Алімпійскіх гульняў.

У 2002 годзе ў Солт-Лэйк-Сіці краіну падставіла майстар шорт-трэка Юлія Паўловіч з Віцебска. Спартсменка прадэманстравала слабыя вынікі, аднак папала ў лік падкантрольных атлетаў. Як і Дзевятоўскі, яна не прызнала сябе вінаватай.

У 2004 годзе ў Афінах беларусам зноў не пашанцавала. Допінг-тэст заваліў новапалачанін Аляксей Ляснічы, які заняў апошняе месца ў скачках у вышыню. Аднак, паўстаўшы перад дысцыплінарнай камісіяй Міжнароднага алімпійскага камітэта (МАК), ён прызнаў, што прымаў забаронены прэпарат кленбутэрол у лясчэбных мэтах.

Зімовыя Гульні-2006 у Туры-

НА ІГЛЕ

Беларусы — сярод лідэраў допінгавых скандалаў на Алімпійскіх гульнях

не прайшлі для беларусаў даволі спакойна. “Агню” не было, але без “дыму” не абышлося. У лыжніка Сяргея Далідовіча зафіксавалі павышаны ўзровень гемаглабіну ў крыві. Праз гэта яго не дапусцілі да першага старту. Спартсмен паляцеў на паўтара тыдня ў Мінск, затым зноў вярнуўся ў Турын і пасля паўторнага аналізу стартаваў у гонцы на 50 км, дзе фінішаваў 12-м.

У міжалімпійскія чатырохгоддзі за парушэнні Антыдопінгавога кодэкса на два гады былі адхілены ад

вераны на допінг. Алімпіяда прайшла для беларускай дэлегацыі паспяхова: нашы суайчыннікі заваявалі 19 медалёў і не далі падстаў усумніцца ў іх чысціні.

Гром грывнуў на трэці дзень пасля заканчэння гульняў, калі стала вядома, што допінг-пробы сярэбранага і бронзавага прызёраў у кіданні молата Вадзіма Дзевятоўскага ды Івана Ціхана далі станоўчы вынік.

Абодва знакамітыя лёгкаатлеты цалкам адмаўляюць факт ужывання забароненых

ДЗІВОСЫ І ЗАКАНАМЕРНАСЦІ

Сітуацыя і сапраўды незвычайная. З аднаго боку, Ціхан і Дзевятоўскі — славуць атлеты, Іван — сярэбраны прызёр Алімпіяды ў Афінах, трохразовы чэмпіён свету, ніколі раней у падобным не быў заўважаны. Вадзім пасля Сіднею адбыў двухгадовую дыскваліфікацыю, потым, вярнуўшыся ў спорт, стаў медалістам чэмпіянатаў свету і кантынента. Здзіўляе і тое, што шасці спартсменам, выкрытым ва ўжыванні допінгу ў Пекіне, рашэнне аб дыскваліфікацыі абвешчана ў ходзе гульняў (у двух выпадках гэта былі прызёры Алімпіяды), а беларусам і польскаму байдарачніку Серачыньскаму — пасля іх. Арганізатары і прадстаўнікі МАК патлумачылі затрымку даследавання аналізаў Дзевятоўскага і Ціхана перагружанасцю пекінскай антыдопінгавай лабараторыі, якая апрацавала падчас гульняў каля 4 700 допінг-тэстаў.

З іншага боку, у 2008-м ва ўжыванні допінгу абвінавачвалі чатырох беларускіх штангістаў і шасцярых лёгкаатлетаў. Прычым штурхальніца ядра Юлія Леанцюк і стаячка Ірына Баханоўская папалі на Кубок Еўропы. Сімптаматычна і тое, што ў аналізах Леанцюк, Ціхана і Дзевятоўскага знойдзены адзін і той жа прэпарат — экзагенны тэстастэрон. Наўрад ці гэта выпадковае супадзенне.

Мяркуючы па ўсім, беларускі спорт даўно сядзіць на допінгавай ігле. Верагодна, гэта адбываецца з маўклівай згоды, а, магчыма, і пад патранатам некаторых спартыўных босаў. І тут у нас дзейнічаюць дваіныя стандарты: на словах — барацьба з допінгам, на справе — допінгавая вакханалія.

МІХАСЬ МОШЫН.

Нядоўга доўжыўся нядаўні алімпійскі трыумф Івана Ціхана і Вадзіма Дзевятоўскага

вялікага спорту славныя беларускія атлеты: алімпійская чэмпіёнка ў штурханні ядра Яніна Карольчык, чэмпіёны свету — велагоншчыца Зінаіда Стагурская, канькабежка Анжэліка Кацяго, цяжкаатлет Генадзь Аляшчук, чэмпіёнка Еўропы сярод юніёраў Аляксандра Герасіменя. Спіс можна працягваць...

ГРОМ ПАСЛЯ БУРЫ

У Пекіне-2008 скандалаў быццам бы не чакалася. Міністр спорту і турызму Беларусі Аляксандр Грыгараў задоўга да гульняў заявіў: ні адзін наш атлет не сядзе ў самалёт, пакуль не будзе пра-

прэпаратаў. Дысцыплінарная камісія МАК запрасіла атлетаў на пасяджэнне, дзе абмяркоўвалася іх пытанне, і прадставіла ім чатыры тыдні на збор апраўдальных дакументаў. Усе неабходныя дзеянні беларусы ажыццявілі своечасова. Аднак пасля двухмесячнай паўзы 11 снежня прагучаў несучасальны прысуд МАК: Дзевятоўскага і Ціхана дыскваліфікаваць, іх вынікі ануляваць, медалі забраць, Дзевятоўскага за паўторнае парушэнне адхіліць ад удзелу ў Алімпійскіх гульнях у любой якасці.

Спартсмены маюць намер абскарджваць рашэнне вышэйшага алімпійскага органа ў Арбітражным спартыўным судзе ў Лазане.

ПАЛЕШУКІ РЫХТУЮЦЦА ДА ЯРДАНА

Крыжы з лёду паўстануць на Прыпяці. Адрадзіць традыцыю ўдалося вернікам з прыхода Ільінскай царквы Пінскага раёна.

Ярдань на Палессі — асвятчэнне вады з палонак ракі ці возера 19 студзеня на Вадохрышча. Старадаўняя прыгожая традыцыя. Яна завяршае Каляды.

Палешукі на свой манер і дыялект перайначылі хрысціянскую гісторыю, якая звязана з хрышчэннем Ісуса Іванам Хрысціцелем на рацэ Іардан.

Колішнія тутэйшыя ў вельмі халодны месяц студзень прызвычаліся выкольваць з лёду крыжы, пасля акраплялі іх чырвоным бураковым сокам і ўмарожвалі ля палонкі. Іншым разам удавалася стварыць нават арыгінальны ледзяны кубак.

Адрадзіць традыцыю ўдалося вернікам з прыхода Ільінскай царквы вёскі Вуйнічы Пінскага раёна.

Пасля адпраўлення царкоўнай службы да першай гадзіны

Палезці ў такое надвор'е ў палонку могуць толькі вернікі і "маржы".

Фото: photo.bymedia.net.

дня хрысціяне накіроўваюцца хросным ходам (з вынасам Евангелля, святога абраза, з харугвамі і пад гукі звона) да ракі. На моцным лёдзе ля крыжа і палонкі ў форме крыжа людзі слухаюць малітву святара і чакаюць маленькага цуду — калі вада пад лёдам раптам стане святлой. У гэты момант святар тройчы апускае свой срэбны крыж у ярдань.

Пасля асвятчэння вернікі

імкнуцца да незвычайнага крыжа ў лёдзе: кожны дакранаецца да вады, акрапляе свой твар, набірае асвятчаную ваду ў чысты посуд. Яе захоўваюць цягам году, бо лічаць лекавай. Даюць піць хворым, апырскаюць хатнюю жывёлу, новую хату і іншае.

Крыж з лёду стаіць на рацэ да веснавой паводкі. Калі ж крыгалом пачынаецца хутка і дружна, крыж на сваёй ільдзі-

не паплыве па цячэнні насустрач сонцу. З'ява фантастычна прыгожая — празрысты крыж у чырвоных кроплях...

Настаяцелі Ільінскай царквы ў Вуйвічах занатоўваюць адзнакі тэмпературы паветра ў ярдань. Паводле гэтай хронікі, асабліва халоднай выдаўся пачатак 1950 года — мінус 35 градусаў. Праз чатыры гады зноў тэмпература была за мінус 30. А ў 1970-м — мінус 32. Затое ў апошнія паўтара дзесятка гадоў пра сапраўдную зіму людзі забыліся. Наступствы глабальнага пацяплення закруцілі і гэтую глыбінку. У шэсць апошніх зім тэмпература на Піншчыне была блізкая да нуля, а ў 2007-м павышалася нават да +6,3 градуса.

Сёлета вернікі кажуць, што крыжы з лёду паўстануць на старым рэчышчы Прыпяці. А пасля ярдані людзі звернуцца да стыхіі са сваім прароцтвам:

— Трашчы, мароз, не трашчы, а мінулі Вадохрышчы. Дуй вецер, не дуй, не да Раства пайшло, а да Вялікадня.

ГАЛІНА БАРАВЯЯ, *na matэрыялах bulletinonline.org*

Садовыя домікі вакол Берасця — пастаянны аб'ект увагі міліцыі. На летахні Новы год былі зафіксаваны дзясяткі крадзяжоў. Сёлета пакуль толькі два.

Паводле інфармацыі аддзела крымінальнага вышуку АУС Брэсцкага раёна, адна справа ўжо фактычна раскрыта. З матэрыяльнымі каштоўнасцямі на суму каля мільёна беларускіх рублёў быў затрыманы злодзей-рэцыдывіст, які ў снежні вызваліўся з турмы.

Па словах міліцыянераў, былога эзка не прынялі сваякі, і яму проста не было дзе жыць і чаго есці.

Але пік заяў, паведамлілі афіцэры, прыпадзе на сакавік — красавік, калі людзі выйдуць з глухазімі і зробяць першыя візіты на свае лецішчы.

Нагадаем, паводле Указа № 50, які

НА ДАЧАХ СТАЛІ МЕНШ КРАСЦІ

дзеінічае са жніўня, адказнасць за бяспеку матэрыяльных каштоўнасцяў прэзідэнт усклаў на садова-агародныя таварыствы. А іх вакол Брэста ні многа ні мала 280 — агулам 35 тысяч садовых домікаў.

Тым не менш міліцыя "не спіць у шапку", як кажуць мае суразмоўцы: арганізуюцца патрулі, ходзяць міліцыянеры ў цывільным.

Гэты досвед гаворыць пра наступнае. Практычна не бярдуць удзел у рабаванні дач вясцоўцы. Крадуць на дачах гарадскія. Ды і самі дачнікі — яны ж таксама гарадскія — даволі часта падмацоўваюць свае аграпоспехі за кошт вясковых палеткаў.

— Пра кукурузу памаўчым, — кажа афіцэр. — Нават на бульбу руку падыма-

юць. У жніўні вясковыя злавілі на дзялках аднаго з мяшком, дык месяц у бальніцы адлежваўся.

Другое назіранне: перасталі абрабоўваць лецішчы, што знаходзяцца на поўдзень ад горада (Бернады, Пугачова), салдаты з палігона. Бо цяпер служаць свае, брэсцкія, тлумачаць міліцыянеры.

У мяне складваецца ўражанне, што ўплывае на змяншэнне колькасці крадзяжоў на лецішчах і наступнае: многія маладыя сем'і купляюць дачы і стала жывуць там, бо ў горадзе хутка знайсці дах над галавой складана. Пэўнай статыстыкі тут няма, але з'ява, як кажуць, мае месца.

ПЁТРА ВАСІЛЕЎСКІ, *na matэрыялах bulletinonline.org*

КАЛІ ВЫ ХОЧАЦЕ ЧЫТАЦЬ НАШУ ГАЗЕТУ Ў ІНТЭРНЭЦЕ І Ў PDF-ВЕРСІІ, ЗАХОДЗЬЦЕ НА САЙТ WWW.SVABODABY.NET.

КАЛІ ВЫ ХОЧАЦЕ АТРЫМЛІВАЦЬ PDF-ВЕРСІЮ ГАЗЕТЫ, ПАВЕДАМЦЕ НАМ НА E-MAIL info@svabodaby.net ВАШ ЭЛЕКТРОННЫ АДРАС.